

Винахід відноситься до перетворення даних при електронному оприлюдненні, розміщенні та оновленні документів при здійсненні процедур закупівель із застосуванням комп'ютеризованих електронних систем в мережі Інтернет і може бути використаною при проведенні закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти.

Оперативність та чіткість організації процесу передачі інформації, яка циркулює поміж сторонами, що беруть участь в організації та проведенні державних закупівель, суттєво позначається на кінцевому результаті проведення закупівельних операцій. Тому питанню правильної організації представлення документів та їх обробки приділяється велика увага.

В патенті України №50704 (МПК⁷: A63F3/06, 9/00, G06N5/02, G06F5/00, 17/60, опубл. в Б.В. №4, 2002р.) описаний автоматизований процес представлення тендерної документації із залученням комп'ютера.

Недоліком цього способу є те, що документація, яка пов'язана з процедурою закупівель, з самого початку і до кінця проведення процесу, є доступною для вузького кола осіб - як правило, лише замовнику і виконавцям, а будь-яка інша зацікавлена особа, яка має бажання ознайомитись не тільки з результатом проведення процедури, а й з динамікою її протікання, доступу до ознайомлення з документами не має. (Слід відзначити, що під зацікавленими особами треба розуміти осіб, які можуть в будь-який момент легалізувати себе і не мають намірів заволодіти інформацією з корисливою метою).

Відома технологія здійснювання закупівель, згідно якої документація щодо процедури закупівель представляється в автоматизованому режимі через систему Інтернет (Патент України №61042, МПК⁷: A63F3/06, 9/00, G06N5/02, G06F5/00, 17/60, опубл. в Б.В. №10, 2003р.). Як і у вищевказаному випадку, масив інформаційних даних, надання яких не заперечується законодавством, є доступним лише для вузького кола осіб.

Найближчий аналог винаходу прийнятий процес перетворення даних при електронному оприлюдненні, розміщенні та періодичному оновленні документів щодо здійснення закупівель товарів, робіт та послуг, при якому як поєднує середовище для розміщення документів з даними щодо процедур закупівель замовник застосовує спеціалізовані електронні системи в мережі Інтернет, кожна з яких відкривається через програму броузер за чітко визначеною адресою, а документи стають доступними користувачам, які мають чітко відмежовані права доступу (Патент України №62907, опубл. в бюл. №3, 2004, МПК A63F3/00).

Розміщення документації та ознайомлення з нею відбувається через мережу Інтернет, при цьому учасники процесу закупівель використовують свої електронні підписи. Погодження умов шифрування між сторонами забезпечує конфіденційність інформації, що пересилається через канали Інтернет, та водночас обмежує доступ до неї інших зацікавлених осіб.

Недоліком процесу є також відсутність контролю за коректністю та правильністю створеної документації з боку адміністратора центральної електронно-обчислювальної машини - серверу, що інколи призводить до виникнення небажаних ситуацій, при яких в поле інформаційної мережі проникають так звані "ліві" документи, тобто такі, що містять заздалегідь спотворені або неправильні дані.

До недоліків відомого технічного рішення слід також віднести відсутність варіанту відображення електронного документообігу, який міг би бути альтернативним тому, який здійснюється за безпосередньою участю замовника, у разі, коли доступ замовника до Інтернету з якихось причин став обмеженим або ж неможливим.

В основу винаходу поставлена задача підвищення ефективності процесу перетворення даних при електронному оприлюдненні, розміщенні та періодичному оновленні документів щодо здійснення закупівель товарів, робіт та послуг, шляхом удосконалення системи обробки документації, зокрема, здійснення контролю тексту оголошення про проведення торгів чи запрошення до участі у процедурі закупівель з боку адміністратора центрального серверу та оприлюднення цих документів одразу після перевірки, а також виконання всіх операцій стосовно перетворення даних адміністратором центрального серверу, що забезпечує можливість оперативного і швидкого модифікування відокремлених (пов'язаних із замовником) областей баз даних центральної електронно-обчислювальної машини (серверу), і у найкоротший термін зробити доступною для широкого кола зацікавлених користувачів, які мають відмежовані права доступу, надані їм адміністратором центрального серверу, модифіковану документацію, а також дозволяє створити альтернативний варіант перетворення даних, який здійснюється адміністратором центрального серверу без участі користувача.

Поставлена задача досягається завдяки тому, що у процесі перетворення даних при електронному оприлюдненні, розміщенні та періодичному оновленні документів щодо здійснення закупівель товарів, робіт та послуг, при якому як поєднує середовище для розміщення документів з даними щодо процедур закупівель замовник застосовує спеціалізовані електронні системи в мережі Інтернет, кожна з яких відкривається через програму броузер за чітко визначеною адресою, а документи стають доступними користувачам, які мають чітко відмежовані права доступу, згідно до винаходу, замовник з будь-якої і електронно-обчислювальної машини, яка має підключення до мережі. Інтернет та на якій встановлено програму броузер, на інтерфейсі, відкритому за певною адресою в мережі Інтернет, створює електронне оголошення про проведення торгів або запрошення до участі в процедурі закупівель, яке надсилає в базу даних центральної електронно-обчислювальної машини, причому в процесі здійснення зазначених операцій замовник використовує відокремлені бази областей даних центральної електронно-обчислювальної машини, в тому числі файлових баз документів, які є доступними для перегляду в цій системі, і використовує розмежовані права доступу, надані йому адміністратором центральної електронно-обчислювальної машини, через яку виконують взаємодію і передачу інформації в інформаційній мережі Інтернет, на якій зберігаються бази даних певної спеціалізованої електронної системи в мережі Інтернет, після ознайомлення зі створеним електронним оголошенням або запрошенням адміністратор центральної електронно-обчислювальної машини надає замовнику відповідний дозвіл на оприлюднення цих документів і оприлюднює їх для перегляду користувачам у вигляді частини екранного інтерфейсу, після цього замовник створює електронні документи щодо процедур закупівель - тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних

пропозицій та звіт про результати процедури закупівель, та приєднує їх до безпосередньо пов'язаних з даним оголошенням або запрошенням посилань, після чого оприлюднює ці документи для перегляду, друку чи зберігання користувачами на їх електронно-обчислювальних машинах, або ж замовник надає адміністратору центральної електронно-обчислювальної машини у роздрукованому вигляді оголошення про проведення торгів, запрошення до участі у процедурі закупівель, тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних пропозицій та звіт про результати процедури закупівель, а адміністратор створює електронні документи - тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних пропозицій та звіт про результати процедури закупівель, та приєднує їх до безпосередньо пов'язаних з даним оголошенням чи запрошенням посилань, після чого оприлюднює ці документи для перегляду, друку чи зберігання користувачами на їх електронно-обчислювальних машинах.

При цьому замовник або адміністратор може розмістити документи з даними щодо процедури закупівель всі одночасно або в будь-якій послідовності, а при створенні електронних документів з даними щодо процедури закупівель замовник або адміністратор використовує засоби мови розмітки гіпертекстів, текстових редакторів або редакторів електронних таблиць.

Вказаний вище технічний результат, що досягається при використанні запропонованого винаходу, обумовлений ознаками, які відрізняють його від описаних згідно відомого технічного рівня, зокрема, описаних у найближчому аналогу.

На відміну від методики, викладеної у відомому винаході, згідно якої документація щодо процедури закупівель є доступною лише для сторін, які безпосередньо беруть участь у процесі, запропонований спосіб перетворення даних, потрібних для представлення документації, дозволяє ознайомитись з нею будь-якому користувачу, звичайно за умови, що він зареєстрований в спеціалізованій електронній системі в мережі Інтернет, яка відкривається через програму броузер. Кожен користувач, який має відмежовані права доступу до цієї системи, може ознайомитись з документами вже на стадії подання оголошення або запрошення. Ці документи візуалізуються на екранних інтерфейсах їх електронно-обчислювальних машин після ретельної перевірки адміністратором центрального серверу.

А сама процедура перевірки оголошень та запрошень забезпечує достовірність і правильність представлених в них даних і виключає будь-яке їх спотворення чи перекручування.

Перевагою запропонованого технічного рішення є те, що всі вищезгадані операції, які виконує замовник, можуть бути здійсненими і адміністратором головної комунікативної системи - центральної електронної обчислювальної машини (серверу). Для цього замовник надає адміністратору у роздрукованому вигляді оголошення про проведення процедури торгів або запрошення до участі у процедурі закупівель, тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних пропозицій та звіт про результати процедури закупівель. Після цього адміністратор здійснює всі операції, які виконує замовник - створює електронні документи та приєднує до оголошення або запрошення посилання таким чином, що вони стають доступними користувачам. Таким чином, процедура перетворення даних при оприлюдненні документообігу відбувається згідно того ж "маршруту", але без участі замовника. Такий альтернативний варіант є особливо зручним у випадках, коли замовник з якоїсь причини не має доступу до серверу.

Реалізація запропонованого рішення здійснюється наступним чином:

Замовник, використовуючи надані йому адміністратором центрального серверу розмежовані тимчасові права доступу, здійснює модифікацію пов'язаних з ним відокремлених областей баз даних центрального серверу, в тому числі файлових документів, які є доступними для перегляду. Іншими словами, використовуючи відкритий за певною адресою в мережі Інтернет інтерфейс, замовник створює електронне оголошення про проведення торгів або запрошення до участі у процедурі закупівель, яке потім відображається в базах даних центрального серверу. Переглянувши ці документи, адміністратор оприлюднює їх, після чого документи стають доступними для користувачів, які мають відмежовані права доступу до баз даних. Далі замовник створює електронні документи щодо процедур закупівель (тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних пропозицій та звіт про результати процедури закупівель), та приєднує їх до пов'язаних з даним оголошенням або запрошенням посилань. Після виконання цих операцій документи стають доступними користувачам для перегляду, друку чи зберігання на їх електронно-обчислювальних машинах.

Запропонований процес перетворення даних може бути здійснений адміністратором центрального серверу. Для цього замовник надає адміністратору роздруковані документи - оголошення про проведення торгів, запрошення до участі у процедурі закупівель, тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних пропозицій та звіт про результати процедури закупівель. Адміністратор центрального серверу за допомогою засобів розмітки гіпертекстів, текстових редакторів чи редакторів електронних таблиць створює електронні документи - тендерну документацію, протокол розкриття тендерних пропозицій, протокол оцінки тендерних пропозицій та звіт про результати процедури закупівель. Після цього, шляхом модифікації окремих областей баз даних серверу, адміністратор приєднує електронні документи до безпосередньо пов'язаних з оголошенням чи запрошенням посилань, та оприлюднює ці документи для перегляду, друку чи зберігання користувачами на їх електронно - обчислювальних машинах.

Здійснення запропонованого процесу демонструє приведена на кресленні схема.

